

**การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี**
School-based management affecting the creation of learning organizations
of schools under Local Administrative Organizations in Suphan Buri Province

กานต์พิชชา ชูวงศ์¹

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม¹
Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University,

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี 2) ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี และ 3) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 160 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูล หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า

1) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน 3) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านหลักการพัฒนาทั้งระบบ หลักการบริหารตนเอง หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล และหลักการกระจายอำนาจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 84.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
องค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

This research aimed to: 1) study the level of school-based management of schools under Local Administrative Organizations in Suphan Buri Province; 2) study

the level of the creation of learning organizations of schools under Local Administrative Organizations in Suphan Buri Province; and 3) study school-based management which was considered as factors affecting the creation of learning organization of schools under Local Administrative Organizations in Suphan Buri Province. The research samples derived by proportional stratified random sampling were 160 school administrators, teachers and educational school committees of schools under Local Administrative Organizations in Suphan Buri Province which either received the Royal Awarded Recipient Schools from the Ministry of Education or reached the standard required by the Office of National Education Standards and Quality Assessment and achieved a good level. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed with percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression.

The findings of this research were as follows: 1) Overall and in specific aspects, school-based management of schools under Local Administrative Organizations in Suphan Buri Province was at a high level. 2) Overall and in specific aspects, the creation of learning organization of schools under Local Administrative Organizations in Suphan Buri Province was at a high level. 3) School-based management in aspects of the principle of self-management, the principle of overall system development, the principle of the returning of educational management power to people, the principle of decentralization of power, the principle of the checks and balances of power were considered as factors affecting the creation of learning organizations of schools under Local Administrative Organizations in Suphan Buri Province which were together predicted at the percentage of 84.90 with statistical significance at .05.

Keywords : Local Administrative Organizations, school-based management, learning organizations

1.บทนำ

จากความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทั้งทางด้านวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สภาวะการณ์ของการแข่งขันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ประการสำคัญสำหรับการเตรียมความพร้อมใน

การเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 (พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ, 2556 : 1) อีกทั้งนโยบายในการจัดการศึกษาของชาติตามจุดมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ โดยให้ประชาชนคนไทยได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา เป็นการพัฒนาคนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต นำไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์ ซึ่งการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในกลุ่มอาเซียนได้มีการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบ ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐและภาคีการพัฒนา ทุกภาคส่วนรวมถึงสถาบันการศึกษาทุกระดับ จะต้องร่วมมือกันในการแปลงแนวทางการเตรียมความพร้อมไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ยิ่งทำให้ระบบการศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนา เพื่อให้ประเทศสามารถสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553 : บทนำ) การจัดการศึกษาของประเทศนับเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่ง ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือหรือกระบวนการสำคัญในการพัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต การพัฒนาศักยภาพ และความสามารถที่จะประกอบอาชีพได้อย่างเป็นสุข สามารถร่วมเป็นพลังสร้างสรรค์ในการพัฒนาประเทศได้ ดังนั้นการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคคลในสังคม และเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เน้นเรื่องการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาและการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อมุ่งหวังให้องค์กรมีความอิสระในการทำงาน มีความอิสระในการเรียนรู้และการตัดสินใจให้ความร่วมมือ มีความไว้วางใจ และยอมรับซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน (จำเริญ จิตรหลัง, 2550 : 64) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) ที่มุ่งเน้นในเรื่องการบริหาร โดยยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาโดยตรงให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีความอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป ภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษา (School board หรือ School council) เน้นการมีส่วนร่วมและเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุด (ศักดิ์จิต มาศจิตต์, 2548 : 2) อีกทั้งในการจัดการศึกษาที่มีกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล เมืองพัทยา อบต. และอบจ.) ตามส่วนที่ 2 มาตรา 41 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น (รัชชัย รัตตัญญู, 2551 : 5) และมีอำนาจหน้าที่การจัดการศึกษาได้ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยจะต้องจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ

ให้ได้มาตรฐานการศึกษาของชาติ 3 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก (คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข) มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา (จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน) และมาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้การสร้างวิถีการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง (สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2551 : บทนำ) และด้วยเหตุที่โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้ที่มีทรัพยากรทางการศึกษาและอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด จึงมีหน้าที่จัดการศึกษาที่ต้องพัฒนาและสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อการจัดการตนเองและท้องถิ่น หรือที่เรียกว่า “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School-Based Management for Local Development : SBMLD)” โดยเป็นการมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพเด็ก เยาวชน ประชาชนในท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของแต่ละคน และแต่ละท้องถิ่น และมีเกณฑ์ที่โรงเรียนในระบบต้องผ่านการประเมินของ สมศ. ในระดับดีขึ้นไปทุกมาตรฐาน (สุวรรณ พินตานนท์ และกาญจนา วัฒนสุนทร, 2555 : 15-17) สอดคล้องกับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553 : 37) ที่ว่าการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญของประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั่วโลกให้ความสำคัญและยึดถือเป็นหลักการสำคัญของการปกครองประเทศ ไม่ว่าจะเป็นอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ เป็นต้น ต่างก็ให้ความสำคัญต่อการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสิ้น ดังนั้นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) จึงเป็นแนวคิดที่เหมาะสมกับการนำมาบริหารจัดการให้กับโรงเรียนที่กำลังมุ่งเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ที่เน้นให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกัน เพื่อที่จะสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้สามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและพัฒนาได้อย่างมั่นคงต่อเนื่องไปในอนาคต

จากการสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เข้ามารอบด้าน โรงเรียนถือว่าเป็นระดับฐานล่างสุดที่สำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพและพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ, 2556 : 3) ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย รวมทั้งกฎระเบียบของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ว่าด้วยการมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ตามกรอบแนวทางการปฏิรูป 4 ประการ คือ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554 : 26) และจากการวิจัยเรื่องการกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 กล่าวว่า แนวทางการบริหารจัดการด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับองค์การสำหรับการเรียนรู้นั้น ต้องมีการปรับเปลี่ยนปฏิรูปให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (learning organization) การเสริมสร้างศักยภาพให้มีระบบการเรียนรู้มีอิสระในด้านต่าง ๆ มีอิสระในการตรวจสอบ นอกจากนี้ต้องจัดการร่วมกันกับผู้ปกครอง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้เข้าใจร่วมกัน (สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์, ม.ป.ป. :

452) เพื่อให้โรงเรียนพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่สหัสวรรษใหม่ แนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้ จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญกับการบริหารการศึกษา โดยรูปแบบขององค์การแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย และมีระบบงานในการพัฒนาผู้นำและบุคลากรทุกคนในองค์การให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง ด้วยกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมระดับการเรียนรู้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ (วัฒนสิน บุสดี และคณะฯ, 2558 : 55) ที่ว่าการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของแต่ละแห่ง มีประวัติความเป็นมา เอกลักษณะ และความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกัน ซึ่งในยุคสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง มีการแข่งขันกันสูงในปัจจุบัน โรงเรียนจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพธรรมชาติองค์การ โดยต้องพิจารณาถึงจุดเด่น จุดด้อย จุดแข็ง จุดอ่อน และทิศทางที่ต้องการขององค์การ ประกอบกับการพิจารณาถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคม ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี เพื่อให้การบริหารจัดการการศึกษามีคุณภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและเป็นไปตามเป้าประสงค์ของแต่ละแห่งที่ได้กำหนดไว้

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนากิจการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด และเห็นว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการบริหารในภาพรวม ซึ่งมองว่าโรงเรียนจะต้องให้มีการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นทั้งระบบ โดยมีการกำหนดเกณฑ์ กำหนดกลยุทธ์ มีลักษณะที่พึงประสงค์เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ทำงานร่วมกัน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและร่วมปฏิบัติงาน สร้างความเข้าใจ มีการทำงานเป็นทีม สร้างระบบกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ โดยจะส่งผลให้เกิดความยืดหยุ่นในองค์การมากขึ้น ส่งเสริมให้องค์การปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์ของโลก มุ่งหวังให้โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ มีความเป็นเลิศตามศักยภาพและสามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการศึกษาต่อไป

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษากระบวนการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ศึกษาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี
3. ศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี

3.วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 8 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดที่ได้รับรางวัลพระราชทานจากกระทรวงศึกษาธิการหรือผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. ในระดับดีขึ้นไป ทุกมาตรฐาน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 16 คน ครู 184 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 90 คน รวมทั้งสิ้น 290 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้บริหาร 10 คน ครูผู้สอน 106 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 49 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610 อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานนท์, 2551: 178) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 165 คน

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เก็บข้อมูลจากตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามใน ด้านเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

3.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาตามนิยามคำศัพท์เชิงปฏิบัติการตัวแปรที่ศึกษาและกำหนดดัชนีชี้วัด

2. สร้างข้อกระทงคำถาม ตามดัชนีวัดให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (content validity) ของข้อกระทงคำถาม แล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 ได้ข้อกระทงคำถามการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 53 ข้อ และข้อกระทงคำถามการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน 38 ข้อ

4. แก้ไขข้อกระทงคำถาม แล้วจัดแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (tryout) กับผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามที่รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970: 161 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกันันท์, 2551: 156) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ค่าความเที่ยงของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเท่ากับ 0.98 และค่าความเที่ยงของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเท่ากับ 0.98

7. ปรับปรุงข้อกระทงคำถามในด้านการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องผ่านการแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อจัดทำหนังสือ ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามวันเวลาที่นัดหมาย ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 160 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.96

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา เพื่อนำมาลงรหัสข้อมูล แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยค่าสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การหาค่าความถี่

(frequency) ร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปรความตามเกณฑ์ ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556: 121)

3. การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient : r_{xy})

4.สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยหลักการพัฒนาทั้งระบบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ หลักการบริหารตนเอง หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล หลักการกระจายอำนาจ และหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามลำดับ

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านองค์กร ด้านคน ด้านการเรียนรู้ และด้านความรู้ ตามลำดับ

3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) หลักการพัฒนาทั้งระบบ 2) หลักการบริหารตนเอง 3) หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน 4) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล 5) หลักการกระจายอำนาจ และ 6) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยนี้พบว่า หลักการพัฒนาทั้งระบบ หลักการบริหารตนเอง หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล และหลักการกระจายอำนาจ สามารถทำนายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ร้อยละ 84.90

5.อภิปรายผล

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักการพัฒนาทั้งระบบ รองลงมา ได้แก่ หลักการบริหารตนเอง

หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล หลักการกระจายอำนาจ หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม และหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน ตามลำดับ ซึ่งการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนี้ โรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่นำมาใช้เป็นหลักการบริหารโรงเรียนกันอย่างแพร่หลาย อีกรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554 : 15) ซึ่งการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการบริหารจัดการที่เป็นไปตามความต้องการของโรงเรียนเอง โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาในการใช้อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ดำเนินการแก้ปัญหาและจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อคุณภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับ (อนูรี โฉมยา, 2550 : 88-89) ได้กล่าวว่า หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มุ่งเน้นการให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วม มีอิสระในการตัดสินใจ และยึดประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้เรียนเป็นหลัก เน้นการกระจายอำนาจ และหน้าที่ความรับผิดชอบ มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ การสร้างและพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เหล่านี้ จะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธวัชชัย รัตตัญญู, 2551 : 168-189) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ควรประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเอง หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล หลักการ มีภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน และหลักการพัฒนาทั้งระบบ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และควรเพิ่มเติมในด้านการบูรณาการและประยุกต์ให้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อให้เป้าหมายของโรงเรียนสามารถตอบสนองความต้องการของทุกกลุ่ม

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านองค์กร ด้านคน ด้านการเรียนรู้ และความรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้ในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและเข้ามาสนับสนุนและมีบทบาทในการจัดการศึกษา โรงเรียนจึงนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ตามบริบทของโรงเรียนให้สามารถแข่งขันและบรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัย (อารายา บวรพาณิชย์, 2553 : 101) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ด้านพลวัตการเรียนรู้ ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร ด้านการจัดการความรู้ และด้านเอื้ออำนาจแก่บุคลากร แสดงให้เห็นว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี อาจเป็นเพราะบุคลากรของมหาวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การติดต่อสื่อสารภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

โดยใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ การใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อค้นคว้าข้อมูล สนับสนุนในการทำงาน สอดคล้องกับ (สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, 2555 : 28-29) ได้กล่าวว่า เมื่อโรงเรียนสามารถใช้กิจกรรมมาส่งเสริมให้ครูได้ปรับเปลี่ยนตนเอง โดยมีการปรับเปลี่ยนทั้งค่านิยม และพฤติกรรมการหาความรู้ให้กลายเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ นำความรู้ไปปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเมื่อครูได้แลกเปลี่ยนความรู้ที่ตนได้ศึกษากับเพื่อนครูก่อให้เกิดการถ่ายโยง การเรียนรู้ในทีมงานและระหว่างทีมงาน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทีมงานจะก่อให้เกิดเป็นการเรียนรู้ ระดับโรงเรียน ทำให้โรงเรียนมีสภาพเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ยิ่งขึ้น

3. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี เรียงตามลำดับการ ทำนายจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หลักการพัฒนาทั้งระบบ หลักการบริหารตนเอง หลักการคืน อำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล และหลักการกระจายอำนาจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยร่วมกันทำนายการเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ร้อยละ 84.90 ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเทศบาลมีการตื่นตัวและพยายามเพิ่มคุณภาพการบริหาร โรงเรียนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานมาปรับให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่ กำหนด ตามแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทย ทั้งการปรับระบบโครงสร้างการบริหารของ โรงเรียน มีระบบสนับสนุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือ บรรยากาศแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ มีโครงสร้างระบบงานควบคุมตามโครงสร้างของสายงาน มีการแบ่งแยกและระบุ หน้าที่ให้ทราบอย่างชัดเจน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ทัน ต่อความเจริญที่เป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ มีระบบประกันคุณภาพ มีการประเมินจากองค์กร ภายนอก ส่งเสริมให้ครูทำหน้าที่ตามความรู้ความสามารถของตนเองได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ สามารถสร้างองค์ความรู้และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง อันจะเป็นแนวทางที่โรงเรียนจะ สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีประสบความสำเร็จต่อไปในอนาคตได้

6. ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนพัฒนาพัฒนาบุคลากร และดำเนินงานอย่าง ชัดเจน กำหนดการทำงานวิธีการของฝ่ายต่าง ๆ อย่างเป็นระบบตามวงจรคุณภาพ PDCA มีการ วิเคราะห์ SWOT เพื่อทราบจุดอ่อนจุดแข็งและนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับ บริบทของโรงเรียน โดยสนับสนุนให้บุคลากรรู้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานทั้ง ของตนเองและของผู้อื่น ซึ่งจะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาการบริหารงานของ โรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. โรงเรียนควรมีการจัดทำโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนให้ชัดเจน มีการแบ่งงานหน้าที่ รับผิดชอบตามความรู้ความสามารถของบุคลากร ให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน เพิ่ม

ทักษะความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดระบบสื่อสารให้บุคลากรได้ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ที่เป็นออนไลน์ เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ และเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก

3. โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน โดยเริ่มตั้งแต่การจัดประชุมเสวนารับฟังความคิดเห็น สร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้แก่ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในภาระงานสำคัญได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น มีการนำวิทยาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาให้ความรู้กับผู้เรียน เพื่อเสริมประสิทธิภาพการศึกษาให้กับโรงเรียนยิ่งขึ้น

4. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีอิสระในการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ โดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดสรรทรัพยากรในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง มีระบบการบริหารทั้งงานวิชาการ บุคคล งบประมาณ และงานบริหารทั่วไป และมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาอย่างอิสระ ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการบริหารงานของโรงเรียน

5. โรงเรียนควรจัดให้มีระบบประเมินจากคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยยึดหลักความโปร่งใสและยุติธรรม มีการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานของโรงเรียนสม่ำเสมอ จัดเก็บเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อเตรียมการรองรับการประกันคุณภาพภายนอก จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานสรุปรายงานประจำปี เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

- จำเริญ จิตรหลัง. (2550). รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธวัชชัย รัตตัญญู. (2551). การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ. (2556). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีรวุธ มาฆะศิริานนท์. (2549). องค์การการเรียนรู้ สู่องค์การอัจฉริยะ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

- วัฒนสิน บุสดี, สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต และ ปัทมา รูปสุวรรณกุล. (2558). **การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้**. วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 9(2), 52-62.
- ศักดิ์จิต มาศจิตต์. (2548). **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน : แนวคิดสำคัญสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา**. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 16(1), 2.
- สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ท.). **รายงานผลการศึกษาฉบับสมบูรณ์ : โครงการวิจัยเรื่องการกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21**. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์. (2555). **การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ : แนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม**. วารสารวิทยบริการ. 23(1), 17-30.
- สุวิมล ตีรกันันท์. (2551). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวทางการปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณ พินิตานนท์ และ กาญจนา วัฒนสุนทร. (2555). **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Based Management for Local Development : SBMLD)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เอ็ดดูมีเดียพับลิชชิง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)**. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- _____. (2554). **รายงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบกลไกการส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น. (2551). **แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2558-2560)**. ส่วนแผนและงบประมาณทางการศึกษาท้องถิ่น สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- อนูรี โฉมยา. (2550). **การบริหารสถานศึกษาตามตรรกการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- อารยา บวรพานิชย์. (2553). **ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี**. วิทยานิพนธ์ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.